

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

شیوه‌نامه ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی

مقدمه

ارزشیابی کیفی عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی از موارد مهم و ضروری در روند ارتقاء کیفیت آموزش به شمار می‌آید. این ارزشیابی منجر به ارتقاء کیفیت عملکرد اساتید و کمک به ارتقاء یادگیری در دانشجویان خواهد شد. تدوین شیوه‌نامه ارزشیابی گام مهمی در جهت تحقق اهداف ذکر شده خواهد بود. نتایج حاصل از ارزیابی و با در نظر گرفتن تمامی موارد موجود و تعیین‌کننده در ارزشیابی هیات علمی سبب آگاهی بهتر هیات علمی از وضعیت آموزش و بهبود عملکرد آموزشی اساتید شده و هم‌چنین نتایج قابل اعتمادی جهت استفاده در مواردی نظیر تبدیل وضعیت استخدامی، ترفیع سالانه و موارد دیگر خواهد بود.

۱- توضیح:

این شیوه‌نامه در راستای اجرای آیین‌نامه نظام جامع ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران برای اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی تدوین شده است.

۲- تعاریف:

- دانشکده: منظور از دانشکده در این شیوه‌نامه دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران است.
- رشته: رشته‌های پرستاری (کارشناسی پرستاری، کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی، پرستاری سلامت جامعه، پرستاری مراقبت‌های ویژه، روان پرستاری، پرستاری داخلی-جراحی، پرستاری کودکان، پرستاری ویژه نوزادان، مدیریت پرستاری، پرستاری اورژانس و رشته دکتری پرستاری) و رشته‌های مامایی (کارشناسی مامایی، کارشناسی ارشد گرایش آموزش مامایی، بهداشت مادر و کودک، مامایی پزشکی قانونی، مامایی جامعه‌نگر و مدیریت مامایی، دکتری بهداشت باروری) است.

- دوره: منظور از دوره در این شیوه‌نامه، هر ورودی جدید دانشکده پرستاری و مامایی در رشته‌های ذکر شده پرستاری و مامایی است.
- کلاس: ورودی جدید در هر نیمسال می‌تواند شامل کلاس‌های متعدد باشد. ارزشیابی از هر کلاس انجام خواهد شد.
- مقطع: منظور مقطع تحصیلی منجر به مدرک در سه سطح کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی (Ph.D) است.
- عضو هیات علمی: منظور اعضای هیات علمی و کارشناسان آموزشی و اساتید مدعو که مسئولیت آموزش تئوری و عملی و بالینی دانشجویان را به عهده دارند، می‌باشد.

۳- ساختار و تشکیلات مدیریتی ارزشیابی اعضای هیات علمی:

- برای اجرای ارزشیابی اساتید به شیوه دقیق و مؤثر علاوه بر دفتر پایش و ارزشیابی که نقش هماهنگی و هدایتی فرایند را بر عهده دارد، همکاری بین قسمت‌های زیر ضروری است:
- **کمیته ارزشیابی:** افرادی منتخب از بین اعضای هیات علمی و کارکنان دانشکده هستند که ساخت ابزارهای ارزشیابی و بررسی روایی و پایایی ابزارها، آماده‌سازی و ارائه گزارش‌های حاصل از ارزشیابی را به عهده دارند. اعضای این تیم به پیشنهاد مدیر پایش و ارزشیابی دانشکده و با تأیید معاونت آموزشی انتخاب می‌شوند. گزارش نهایی توسط مدیر پایش و ارزشیابی به معاونت آموزشی دانشکده ارسال خواهد شد.
 - دفتر توسعه آموزش دانشکده: مدیر دفتر توسعه آموزش دانشکده در تمامی مراحل کار مشاوره و همکاری با دفتر پایش به منظور تدوین و ساخت ابزارهای ارزشیابی و بررسی روایی و پایایی این ابزارها را بر عهده خواهد داشت.
 - اداره آموزش دانشکده: اداره آموزش به کمک بدنه کارشناسی خود مسئولیت ارسال مدارک مورد نیاز و آمارهای مرتبط با ارزشیابی دوره، استاد و دانشجو را به دفتر پایش و ارزشیابی به عهده خواهد داشت.
 - مدیر گروه آموزشی: مدارک زیر تحت نظارت مدیر گروه به دفتر پایش و ارزشیابی ارسال می‌گردد:
 - تکمیل و ارسال نمره ارزشیابی اعضای گروه
 - ارسال برنامه دروس تئوری و بالینی مرتبط به گروه، پس از پایان ۸ هفته اول آموزشی به دفتر پایش و ارزشیابی، اداره آموزش و تحصیلات تکمیلی
 - ارسال تغییرات اعمال شده در دروس تئوری و بالینی (نام استاد و تعداد جلسات) به دفتر پایش و ارزشیابی، اداره آموزش و تحصیلات تکمیلی
- تبصره: مسئولیت هرگونه تغییر در برنامه درسی (نام استاد و تعداد جلسات) به عهده استاد مربوطه می‌باشد.

۴- طراحی و اجرای ارزشیابی اعضای هیات علمی:

ارزشیابی اساتید در چهار مهارت دانش تخصصی، مهارت‌های طراحی (برنامه‌ریزی) آموزشی، مهارت‌های ارائه آموزش (تدریس) و مهارت‌های مدیریت دوره انجام خواهد شد.

۱- دانش تخصصی: مجموعه دانش و توانمندی‌هایی است که اعضای هیات علمی در یک حیطه تخصصی کسب نموده و تجربه کافی در این زمینه را دارا می‌باشند. موارد مهم در این حیطه به‌روز بودن اطلاعات تخصصی و مهارت‌های بالینی (در موارد آموزش بالینی) عضو هیات علمی می‌باشد.

۱-۱ منابع انجام ارزشیابی:

• نظرسنجی از طریق تکمیل پرسشنامه الکترونیک (سپید) توسط دانشجویان

۱-۲ روش اجرا و ابزار جمع‌آوری اطلاعات:

پس از آماده‌سازی نهایی فرم‌های نظرسنجی مربوط به دانشجویان، پرسشنامه‌ها به صورت نرم‌افزاری تکمیل خواهند شد. نتایج ارزشیابی پس از آنالیز توسط دفتر پایش و ارزشیابی به شکل محرمانه به عضو هیات علمی در پایان هر نیمسال تحصیلی اطلاع داده خواهد شد.

۱-۳ زمان انجام نظرسنجی توسط دانشجویان:

• در پایان هر نیمسال تحصیلی ارزشیابی از کل اساتید انجام خواهد شد. از هر کلاس کارشناسی تعداد حداقل ۴۰٪ دانشجویان می‌بایست در ارزشیابی دروس تئوری و بالینی شرکت نمایند تا نمره مورد نظر مورد ارزشیابی قرار گیرد. داشتن حداقل چهار جلسه تدریس در هر کلاس تئوری و حداقل ۳ روز کاری در دروس بالینی جهت ارزشیابی استاد ضروری است.

• برای سنجش به‌روز بودن اطلاعات تخصصی در دروس بالینی و سنجش مهارت‌های بالینی، نظر سنجی در صورت امکان، در پایان هر rotation کارورزی یا کارآموزی و قبل از انجام امتحان پایانی انجام خواهد شد. نظرسنجی از تمامی دانشجویان به دلیل محدود بودن تعداد آن‌ها در کارآموزی‌ها ضروری است. تبصره: در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری از تمامی دانشجویان نظرسنجی در دروس نظری، عملی و بالینی انجام خواهد شد.

۲- مهارت‌های طراحی (برنامه‌ریزی) آموزشی: در این قسمت سنجش مهارت‌های مربوط به برنامه‌ریزی، ساماندهی و ارائه تجربیات یادگیری به دانشجویان در قالب ارائه طرح درس، استفاده از روش‌های نوین و خلاقانه در تدریس و مهارت اداره کلاس و کار آموزشی ارزیابی خواهد شد.

۲-۱ منابع انجام ارزشیابی:

• نظرسنجی از طریق تکمیل پرسشنامه الکترونیک (سپید) توسط دانشجویان، تکمیل پرسشنامه کاغذی توسط مدیرگروه

۲-۲ روش اجرا و ابزار جمع‌آوری اطلاعات:

پس از آماده سازی نهایی فرم های نظر سنجی مربوط به دانشجویان، پرسش نامه ها بصورت نرم افزاری تکمیل خواهند شد. فرم های کاغذی مربوط به نظر سنجی مدیر گروه / معاون آموزشی بصورت کاغذی تکمیل خواهند شد. نتایج ارزشیابی پس از آنالیز توسط دفتر پایش و ارزشیابی به شکل محرمانه به عضو هیات علمی در پایان هر نیمسال تحصیلی اطلاع داده خواهد شد.

۲-۳ زمان انجام نظر سنجی:

- در پایان هر نیمسال تحصیلی ارزشیابی از کل اساتید انجام خواهد شد. از هر کلاس کارشناسی تعداد حداقل ۴۰٪ دانشجویان می بایست در ارزشیابی دروس تئوری - بالینی شرکت نمایند تا نمره مورد نظر مورد ارزشیابی قرار گیرد. داشتن حداقل چهار جلسه تدریس در هر کلاس تئوری و حداقل ۳ روز کاری در دروس بالینی جهت ارزشیابی استاد ضروری است.
- برای سنجش به روز بودن اطلاعات تخصصی در دروس بالینی و سنجش مهارت های بالینی، نظر سنجی، در صورت امکان، در پایان هر rotation کارورزی یا کار آموزی و قبل از انجام امتحان پایانی انجام خواهد شد. نظر سنجی از تمامی دانشجویان به دلیل محدود بودن تعداد آنها در کارآموزی ها ضروری است.
- تبصره: در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری از تمامی دانشجویان نظر سنجی در دروس نظری، عملی و بالینی انجام خواهد شد.
- از مدیر گروه: نظر سنجی از مدیر گروه در رابطه با ارزشیابی دروس نظری ، عملی و بالینی در پایان هر نیمسال تحصیلی انجام خواهد شد.
- تبصره: ضروری است که عضو هیات علمی طرح درس هر نیمسال تحصیلی را به تفکیک دروس به مدیر گروه مربوطه ارائه نماید. در صورت استفاده از روش های نوین تدریس ارائه مستندات به مدیر گروه ضروری است.
- فرم ارزشیابی مدیر گروه، توسط معاون آموزش و اعضاء گروه تکمیل و به دفتر پایش و ارزشیابی ارسال خواهد شد.

۳- مهارت‌های ارائه آموزش (تدریس): در این قسمت سنجش مهارت‌های مربوط به چگونگی تدریس شامل برقراری ارتباط مؤثر با دانشجویان، استفاده کافی و مؤثر از وسایل کمک آموزشی، اجرای دقیق طرح درس و ارزشیابی رسیدن به اهداف آن مدنظر قرار خواهد گرفت.

۳-۱ منابع انجام ارزشیابی:

نظر سنجی از طریق تکمیل پرسشنامه الکترونی (سپید) توسط دانشجویان، تکمیل پرسشنامه کاغذی توسط مدیر گروه

۲-۳ روش اجرا و ابزار جمع‌آوری اطلاعات:

پس از آماده سازی نهایی فرم های نظر سنجی مربوط به دانشجویان، پرسش نامه ها بصورت نرم افزاری تکمیل خواهند شد. فرم های کاغذی مربوط به نظر سنجی مدیر گروه / معاون آموزشی بصورت کاغذی تکمیل خواهند شد. نتایج ارزشیابی پس از آنالیز توسط دفتر پایش و ارزشیابی به شکل محرمانه به عضو هیات علمی در پایان هر نیمسال تحصیلی اطلاع داده خواهد شد.

تبصره: ضروری است حداقل ۵ درصد از مستندات عضو هیات علمی مربوط به وسایل کمک آموزشی نظیر پاورپوینت، استفاده از سیستم آموزش از راه دور دانشگاه علوم پزشکی تهران، استفاده از فیلم ها و فایل های آموزشی که در طرح درس استاد پیش بینی شده توسط مدیر گروه به شکل تصادفی در هر نیمسال تحصیلی بررسی گردد.

۳-۳ زمان انجام نظرسنجی:

- در پایان هر نیمسال تحصیلی ارزشیابی از کل اساتید انجام خواهد شد. از هر کلاس کارشناسی تعداد حداقل ۴۰٪ دانشجویان می بایست در ارزشیابی دروس تئوری - بالینی شرکت نمایند تا نمره مورد نظر مورد ارزشیابی قرار گیرد. داشتن حداقل چهار جلسه تدریس در هر کلاس تئوری و حداقل ۳ روز کاری در دروس بالینی جهت ارزشیابی استاد ضروری است.
 - برای سنجش به روز بودن اطلاعات تخصصی در دروس بالینی و سنجش مهارت های بالینی، نظر سنجی، در صورت امکان، در پایان هر rotation کارورزی یا کار آموزی و قبل از انجام امتحان پایانی انجام خواهد شد. نظر سنجی از تمامی دانشجویان به دلیل محدود بودن تعداد آنها در کارآموزی ها ضروری است.
- تبصره: در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری از تمامی دانشجویان نظر سنجی در دروس نظری، عملی و بالینی انجام خواهد شد.
- از مدیر گروه: نظر سنجی از مدیر گروه در رابطه با دروس نظری و عملی و بالینی در پایان هر نیمسال تحصیلی انجام خواهد شد.
 - فرم ارزشیابی مدیر گروه، توسط معاون آموزش و اعضا گروه تکمیل و به دفتر پایش و ارزشیابی ارسال خواهد شد.

۴- **مهارت‌های مدیریت دوره:** مهارت‌های مدیریت دوره شامل اعلام به موقع نمرات، مشخص بودن زمان ملاقات با دانشجویان (در دسترس بودن استاد)، رسیدگی به موقع به اعتراضات دانشجویان، سازماندهی منابع و تسهیلات آموزشی دوره می‌باشد.

۴-۱ منابع انجام ارزشیابی:

- نظر سنجی از طریق تکمیل پرسشنامه الکترونی (سپید) توسط دانشجویان، تکمیل پرسشنامه کاغذی توسط مدیر گروه

۲-۴ روش اجرا و ابزار جمع‌آوری اطلاعات:

ضروری است دفتر پایش و ارزشیابی با همکاری مرکز توسعه دانشکده، فرم‌های نظر سنجی مربوط به دانشجویان و مدیرگروه را تهیه نماید. پرسش‌نامه‌ها بصورت نرم افزاری تکمیل خواهند شد. فرم‌های کاغذی مربوط به نظر سنجی مدیر گروه / معاون آموزشی بصورت کاغذی تکمیل خواهند شد. نتایج ارزشیابی پس از آنالیز توسط دفتر پایش و ارزشیابی به شکل محرمانه به عضو هیات علمی در پایان هر نیمسال تحصیلی اطلاع داده خواهد شد.

۳-۴ زمان انجام نظر سنجی:

- در پایان هر نیمسال تحصیلی ارزشیابی از کل اساتید انجام خواهد شد. از هر کلاس کارشناسی تعداد حداقل ۴۰٪ دانشجویان می‌بایست در ارزشیابی دروس تئوری - بالینی شرکت نمایند تا نمره مورد نظر مورد ارزشیابی قرار گیرد. داشتن حداقل چهار جلسه تدریس در هر کلاس تئوری و حداقل ۳ روز کاری در دروس بالینی جهت ارزشیابی استاد ضروری است.
- برای سنجش به روز بودن اطلاعات تخصصی در دروس بالینی و سنجش مهارت‌های بالینی، نظر سنجی، در صورت امکان، در پایان هر rotation کارورزی یا کارآموزی و قبل از انجام امتحان پایانی انجام خواهد شد. نظر سنجی از تمامی دانشجویان به دلیل محدود بودن تعداد آنها در کارآموزی‌ها ضروری است.
- تبصره: در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری از تمامی دانشجویان نظر سنجی در دروس نظری، عملی و بالینی انجام خواهد شد.
- از مدیر گروه: نظر سنجی از مدیر گروه در رابطه با دروس نظری و عملی و بالینی در پایان هر نیمسال تحصیلی انجام خواهد شد.
- تبصره: ضروری است مستندات ارایه طرح‌های توسعه‌ای آموزشی توسط استاد به دفتر توسعه آموزش در پایان هر نیمسال تحصیلی ارایه شود.
- فرم ارزشیابی مدیر گروه، توسط معاون آموزشی و اعضاء گروه تکمیل و به دفتر پایش و ارزشیابی ارسال خواهد شد.

اطلاع‌رسانی به اساتید در خصوص انجام ارزشیابی‌ها از طریق ارسال شیوه‌نامه از طریق اتوماسیون، درج در وب‌سایت، اطلاع‌رسانی به اساتید جدیدالورود در جلسه معارفه اساتید جدید انجام خواهد شد.

نتایج کل چهار مورد نظرسنجی انجام شده، پس از آنالیز توسط دفتر پایش و ارزشیابی به شکل محرمانه به استاد اطلاع داده خواهد شد.

- نمره نهایی ارزشیابی اعضای گروه در حیطه آموزشی ارزشیابی شده توسط دانشجو و مدیر گروه به نسبت ۶۰٪ به ۴۰٪ و بر اساس معیار تعیین شده از دانشگاه محاسبه خواهد شد.
- نمره نهایی ارزشیابی مدیر گروه با نسبت ۶۰٪ (نمره دانشجو)، ۲۰٪ (نمره اعضای گروه) و ۲۰٪ (نمره معاون آموزشی) و بر اساس معیار تعیین شده از دانشگاه محاسبه خواهد شد.

در صورتی که نتیجه ارزشیابی استاد مثبت (بالتر از نمره معیار دانشکده) باشد، نمره ارزشیابی برای انتخاب استاد نمونه در سطح مدیریت گروه، انتخاب استاد نمونه در سطح دانشکده، استفاده در معیارهای ارتقا، استفاده در سطح دانشگاه (در جشنواره های مرتبط) مورد استفاده خواهد بود.

در صورتی که نتیجه ارزشیابی استاد منفی (پایین تر از نمره معیار دانشکده) باشد به استاد، مدیر گروه و معاون آموزشی به طور محرمانه اعلام خواهد شد. همچنین اساتیدی که نمره ارزشیابی آنها زیر نمره معیار دانشکده باشد، در چارچوب دستورالعمل دانشگاه، جهت توانمندسازی به دفتر توسعه آموزش دانشکده معرفی خواهند شد.

- نمره معیار دانشکده ۱۶ می باشد.

اعضای هیات علمی در صورت اعتراض به نمره خود می توانند آیتم های موجود در ارزشیابی را ملاحظه نمایند.

- اعتراض استاد به نمره ارزشیابی دانشجو:

استاد درخواست بررسی اعتراض خود را به دفتر پایش و ارزشیابی ارسال نموده و این دفتر با توجه به ضوابط زیر اعتراض استاد را بررسی نماید:

۱- نمره استاد با میانگین نمره و روند نمرات ارزشیابی ایشان طی حداکثر ۴ سال گذشته مورد مقایسه قرار گیرد.

۲- نمره مورد اعتراض استاد با نمرات ارزشیابی ایشان در سایر دروس مورد مقایسه قرار گیرد.

در صورت وجود اختلاف آماری معنادار در بندهای فوق، اعتراض استاد از سوی دفتر پایش و ارزشیابی مورد تأیید قرار گرفته و نتیجه بررسی به استاد جهت اقدام بعدی اعلام می گردد. جهت اعمال اعتراض استاد نمره مورد اعتراض آن نیمسال استاد، با دستور معاونت آموزشی از کارنامه استاد حذف خواهد شد.

- اعتراض استاد به نمره ارزشیابی توسط مدیر گروه

در صورت اعتراض استاد به نمره مدیر گروه، مقرر شد، استاد اعتراض خود را با مکاتبه ای به معاون آموزشی دانشکده اعلام نماید. معاونت آموزشی با همکاری دفتر پایش و ارزشیابی اعتراض استاد را بررسی و در صورت

تایید وارد بودن اعتراض استاد، جلسه حل اختلاف از سوی معاونت آموزشی دانشکده با حضور استاد و مدیرگروه مربوطه برگزار شود.

در صورت عدم رفع مشکل، در مراحل بعد:

- بررسی مجدد فرآیند ارزشیابی (توسط مدیر گروه و مدیر دفتر پایش) صورت گرفته و در صورت عدم ارتقای ارزشیابی استاد مربوطه، فرصت دیگری به استاد جهت اصلاح داده خواهد شد و یا درس مورد نظر به استاد دیگری برای تدریس واگذار می شود.

- هم چنین استاد مربوطه جهت توانمندسازی معرفی خواهد شد.

- ضروری است در صورت وجود اختلاف یا مشکل خاصی در کلاس درس، استاد مراتب را به دفتر پایش و ارزشیابی به شکل کتبی اطلاع دهد تا پس از بررسی و ارسال جهت اعلام نظر معاونت محترم آموزشی، ارزشیابی از آن کلاس صورت نپذیرد.
- در صورت وجود اعتراض استاد نسبت به نتایج ارزشیابی، استاد می تواند حداکثر ۱۰ روز پس از دریافت نتیجه ارزشیابی، مراتب را به صورت کتبی به مدیر گروه مربوطه اطلاع دهد تا پس از ارسال به دفتر پایش و ارزشیابی، نتایج ارزشیابی مجدداً مرور شده و در صورت هماهنگ نبودن نمره ارزشیابی با واقعیت موجود و سوابق علمی و رفتاری استاد، ارزشیابی از ۱۵ معدل بالاتر کلاس انجام شده و نتیجه ارزشیابی به عضو هیات علمی اطلاع داده شود.
- در صورت درخواست رویت نمرات اعضاء گروه توسط مدیر گروه، نمرات کل اعضاء گروه پس از تایید درخواست توسط معاون آموزشی، به مدیر گروه ارسال خواهد شد.